

Albuca bracteata

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Albuca* is afgeleid van het Latijnse woord *albus*, wat 'wit' betekent, verwijzend naar de meestal witachtige of lichtgekleurde bloemen van de meeste soorten binnen dit geslacht. De soortnaam *bracteata* is eveneens afkomstig uit het Latijn en betekent 'voorzien van schutbladen' (*bracteeën*), wat verwijst naar de opvallende en relatief grote schutbladen die aan de bloemsteel van deze plant te vinden zijn. Een veelgebruikte, informele naam voor deze plant is 'zwangere uienplant' (*Pregnant Onion* of *Sea Onion*), vanwege de gewoonte om kleine, nieuwe bollen aan de basis van de moerbol te produceren, waardoor het lijkt alsof de bol 'zwanger' is.

Taxonomie

Volgens Kew Gardens (POWO) is *Albuca bracteata* een geaccepteerde naam. De taxonomische indeling is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Asparagales
- Familie: Asparagaceae (Aspergefamilie)
- Onderfamilie: Scilloideae
- Geslacht: *Albuca*
- Soort: *Albuca bracteata*

Synoniemen

Albuca bracteata heeft verschillende synoniemen gekend, waaronder:

- *Ornithogalum bracteatum*
- *Ornithogalum caudatum*
- *Ornithogalum longibracteatum*
- *Urginea caudata*

Een belangrijke opmerking hierbij is dat de naam *Ornithogalum caudatum* vaak wordt gebruikt in de handel, maar deze naam wordt door de wetenschappelijke wereld beschouwd als een synoniem van *Albuca bracteata*.

Variëteiten en cultivars

Binnen de soort *Albuca bracteata* zijn er geen formeel erkende variëteiten of cultivars bekend die op grote schaal in de handel of in de literatuur worden onderscheiden, in tegenstelling tot sommige andere populaire sierplanten. De plant wordt meestal eenvoudigweg verkocht onder de soortnaam *Albuca bracteata* of onder de synoniemen *Ornithogalum bracteatum* of *Ornithogalum caudatum*.

Familie

Albuca bracteata behoort tot de familie *Asparagaceae*, oftewel de Aspergefamilie. Specifiek is de plant ingedeeld in de onderfamilie *Scilloideae*, waartoe ook veel andere bolgewassen behoren.

Hoogte

De hoogte van de bladeren en de bol varieert, maar de bloeistengel is vaak het meest opvallend. De bloeistengel kan een aanzienlijke hoogte bereiken, variërend van 45 cm tot meer dan 1 meter onder optimale omstandigheden. De bol zelf kan een diameter van 5 tot 15 cm bereiken.

Bloemkleur

De bloemen zijn over het algemeen *wit* of *groenwit* met een opvallende *groene streep* op de buitenste bloembladen. De bloemen zijn klein en hangend (*pendulous*).

Bladkleur

De bladeren van *Albuca bracteata* zijn *felgroen* en *vlezig*. Ze zijn lintvormig, lancetvormig en kunnen lang en slap zijn, vaak tot 60 cm lang. De plant is semi-groenblijvend en kan in de winter bladeren verliezen als deze koel en droog wordt gehouden.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Albuca bracteata* is onregelmatig en kan in principe het hele jaar door plaatsvinden wanneer de plant in een warm en mild klimaat of binnenshuis wordt gehouden. De meest voorkomende bloei vindt plaats in het *voorjaar* of de *zomer*. De bloeiwijze is een lange aar (*raceme*) met talloze kleine bloemen.

Standplaats

Deze plant heeft een voorkeur voor een standplaats in de *volle zon* tot *halfschaduw*. De grond moet *goed waterdoorlatend* zijn, want de bol is gevoelig voor rotten. In potten wordt vaak een mengsel op basis van zand of cactusgrond gebruikt. De plant is relatief droogtetolerant, maar presteert het beste met regelmatige, matige watergift tijdens het groeiseizoen. In de winter heeft de plant een drogere periode nodig.

Herkomst

Albuca bracteata is inheems in *Zuid-Afrika*, met name in de provincies Oost-Kaap (*Eastern Cape*) en KwaZoeloe-Natal. Daar groeit de plant vaak in struikgewas en langs de kust.

Soort gewas

Het is een *bolgewas* (*geofiet*) en een *succulent* (*vetplant*) die als *vaste plant* kan worden beschouwd in warme klimaten. In gematigde streken wordt deze plant vaak als *kamerplant* gehouden, vooral vanwege de opvallende bol die half boven de grond groeit. Het is een populaire verzamelplant vanwege zijn ongebruikelijke groeiwijze.

Vermeerderingswijze

De meest voorkomende en gemakkelijkste manier om *Albuca bracteata* te vermeerderen is door middel van de *broedbollen* of *offsetten* die de plant overvloedig produceert aan de zijkant van de moerbol. Deze kleine bolletjes kunnen eenvoudig worden verwijderd en afzonderlijk worden geplant. Daarnaast kan de plant ook worden vermeerderd door *zaad*.

Klimaatzone

Albuca bracteata wordt beschouwd als winterhard in USDA zones 9 tot 11. De plant is niet bestand tegen strenge vorst en moet daarom in koudere klimaten binnenshuis of in een kas worden gehouden.

Insecten

De bloemen worden in hun natuurlijke omgeving bestoven door insecten. Als kamerplant heeft de soort zelden last van ernstige plagen, maar kan gevoelig zijn voor *spint* en *wolluis*, vooral onder droge en warme omstandigheden. De plant wordt doorgaans als *giftig* beschouwd bij inname, wat hem beschermt tegen de meeste grazende dieren.

Bronvermelding

- <https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:77156930-1>
 - <https://pza.sanbi.org/ornithogalum-bracteatum>
 - <https://www.plantzafrica.com/plantg/ornithogalbract.htm>
 - https://www.llifl.com/Encyclopedia/BULBS/Family/Hyacinthaceae/25737/Albuca_bracteata
 - <https://www.rhs.org.uk/plants/38478/albuca-bracteata/details>
 - https://www.smgrowers.com/products/plants/plantdisplay.asp?plant_id=3616
 - <https://worldofsucculents.com/albuca-bracteata-pregnant-onion/>
 - <https://www.cabi.org/isc/datasheet/40615>
 - <https://www.biodiversitylibrary.org/page/60904128>
 - <https://www.anniesannuals.com/plants/albuca-bracteata/>
-

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Albus</i> (wit) en <i>bracteata</i> (voorzien van schutbladen). Vaak 'zwangere uienplant' genoemd.
Taxonomie	Rijk: Plantae, Familie: Asparagaceae, Onderfamilie: Scilloideae, Geslacht: <i>Albuca</i> , Soort: <i>Albuca bracteata</i> .
Synoniemen	<i>Ornithogalum bracteatum</i> , <i>Ornithogalum caudatum</i> , <i>Ornithogalum longibracteatum</i> , <i>Urginea caudata</i> .
Variëteiten en cultivars	Geen formeel erkende variëteiten of cultivars bekend.
Familie	Asparagaceae (Aspergefamilie).
Hoogte	Bloeistengel 45 cm tot meer dan 1 meter. Bol 5 tot 15 cm in diameter.
Bloemkleur	Wit of groenwit met een groene streep op de buitenste bloembladen.
Bladkleur	Felgroen, vlezig, lintvormig.
Bloeiperiode	Kan het hele jaar, maar meestal voorjaar of zomer.
Standplaats	Volle zon tot halfschaduw. Goed waterdoorlatende, zanderige grond. Droger in de winter.
Herkomst	Zuid-Afrika (Oost-Kaap en KwaZoeloe-Natal).
Soort gewas	Bolgewas (<i>geofiet</i>), succulent (<i>vetplant</i>). Vaste plant of kamerplant.
Vermeerderingswijze	Door broedbollen (<i>offsetten</i>) die aan de moerbol groeien, of door zaad.
Klimaatzone	USDA zones 9 tot 11. Niet vorstbestendig.
Insecten	Trekt insecten aan voor bestuiving. Gevoelig voor spint en wolluis. Plant is giftig bij inname.